

Formandsberetning for Dansk Selskab for Palliativ Medicin (DSPaM) marts 2025 – marts 2026

Det forgangne år har været både krævende og spændende, fyldt med vigtige faglige diskussioner. Arbejdet i bestyrelsen har i høj grad været afledt af den nye Kræftplan V (KPV) og sundhedsreformen som begge vil få stor betydning for udviklingen af den palliative indsats i Danmark i de kommende år.

Dansk Selskab for Palliativ Medicin repræsenterer nu 205 medlemmer – alle med et fælles mål: at fremme lindring og livskvalitet for mennesker med livstruende sygdom.

Kritik fra rigsrevisionen

Rigsrevisionen udkom i maj for tredje gang på fem år med kritik af adgangen til specialiseret palliation. Kritikken understregede behovet for politisk handling, og bestyrelsen rettede derfor henvendelse til sundhedsministeren, Folketingets sundhedsordførere, Sundhedsudvalget, Sundhedsstyrelsen og Danske Regioner med konkrete anbefalinger. Bestyrelsen har løbende arbejdet for at formidle vores budskaber offentligt i håb om at vores synspunkter nåede bredt ud. Vi må erkende at der endnu ikke er sket afgørende forandringer, så vi fortsætter arbejdet fra nye vinkler.

KPV og Sundhedsreformen – de afledte initiativer og opgaver

KPV, som også udkom i maj, lagde op til forbedringer – bedre kompetencer og tidligere indsats til patienter med behov for palliation. Den endelige plan bar tydelige spor af de input, vi fra DSPaM havde bidraget med. Der var desværre ikke afgørende nye tiltag, som ikke tidligere har været beskrevet, fx i Sundhedsstyrelsens anbefalinger for den palliative indsats fra 2017. Vi havde selvfølgelig ønsket, at KPV ville bidrage med tydeligere og mere forpligtende krav til regioner og kommuner samt et større fokus på patienter uden kræftdiagnoser. Dog var et af de meget konkrete tiltag i KPV, at der skal sikres adgang til ensartet døgndækkende palliativ rådgivning i hele landet. Bestyrelsen har derfor udarbejdet selskabets anbefalinger for palliative vagtrådgivningsordninger, som kan understøtte lokale dialoger og beslutninger om udviklingen af vagtordninger på tværs af regioner. Med selskabets anbefaling i hånden håber vi at styrke vores medlemmers mulighed for indflydelse på at sikre vagtordninger af høj kvalitet i hele landet. Tak til Merete Paludan, som har været pennefører i dette arbejde.

DSPaM er blevet inviteret til at deltage i Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe, der skal revidere de nationale visitationskriterier for specialiseret palliation – et andet centralt element i Kræftplan V. Bestyrelsen har udpeget Bodil Abild Jespersen til at repræsentere os, vi takker Bodil for at tage ansvar for det vigtige arbejde.

De manglende forpligtende krav i KPV håber vi i nogen grad kan indfries med de kommende tværgående nationale kvalitetsstandarder, som vi forventer også vil komme til at omhandle palliation. Kvalitetsstandarderne kan blive afgørende for, om ambitionerne om forbedring af den palliative indsats i både KPV og sundhedsreformen omsættes til konkret handling. Bestyrelsen har i det forgangne år vedholdende tilkendegivet vores ønske om at bidrage til arbejdet, men afventer fortsat invitation til deltagelse.

Andre dele af arbejdet med sundhedsreformen er allerede godt i gang. Vi afgav hørings svar til kvalitetsstandarder for de regionale sundheds- og omsorgspladser med ønske om, at kompetencer inden for palliation blev et krav, samt at patienter med behov for palliation – uden potentiale for forbedring af funktionsevnen – også blev omfattet. Vi kom desværre ikke i mål med det første.

Fagområdevejledning for Palliativ Medicin

Der eksisterer i dag ikke en officiel beskrivelse af kerneopgaver, organisering og kvalitetskrav for fagområdet palliativ medicin i lighed med de anerkendte lægelige specialer. Sammenlægningen af regioner i øst og etableringen af de nye sundhedsråd, som følge af sundhedsreformen, har tydeliggjort behovet for, at vi beskriver og afklarer fagområdets opgaver, ansvar og organisering, så det står klart – både for os selv, for samarbejdspartnere og for beslutningstagere -.

Bestyrelsen nedsatte derfor i foråret et fagligt udvalg til at arbejde med dette. Det var vigtigt for bestyrelsen, at udvalget repræsenterede medlemmer fra alle regioner for at sikre bred opbakning samt et balanceret og nuanceret arbejde. Benedikte Skøtt Frederiksen, Bodil Abild Jespersen, Nikolaj Aarøe Jensen, Nana Gulstad og Torben Strodl Andersen har i tæt samarbejde med Merete Paludan, Mette Asbjørn Neergaard og med opbakning fra resten af bestyrelsen udført et omfattende og grundigt arbejde. Det har vist sig at være et arbejde, som har været langt mere komplekst og udfordrende, end vi oprindeligt forestillede os. Der har i årets løb været mange drøftelser, og i skrivende stund er vi endnu ikke helt i mål.

Jeg synes, det er fantastisk, at så mange medlemmer har lyst til at bidrage til at sikre, at DSPaM repræsenterer et stærkt fagligt fundament som tager ansvar for at styrke kvalitet og robusthed i den palliative indsats.

Uddannelse

Uddannelse har også været et centralt indsatsområde i bestyrelsens arbejde. EAPC's seneste atlas som blev præsenteret på EAPC konferencen i Helsinki viste desværre tydeligt, men ikke overraskende, at Danmark halter efter lande vi normalt sammenligner os med. Danmark adskiller sig særligt ved at palliativ medicin endnu ikke er anerkendt som et selvstændigt speciale, og at obligatorisk undervisning i palliation mangler på alle læge og sygeplejerskeuddannelser i Danmark. Bestyrelsen mener at uddannelse er et afgørende fundamentet for udvikling og faglig kvalitet, hvilket også afspejles tydeligt i vores fælles nationale strategi.

På vegne af bestyrelsen har professorerne, kursusleder Dorte Høst, underviser Stine Clemmensen og en gruppe engagerede lægestuderende derfor udarbejdet et nationalt curriculum for prægraduat undervisning i palliativ medicin. Curriculummet bygger på europæiske anbefalinger og skal sikre, at palliation bliver en naturlig del af medicinuddannelsen. Tak til skrivegruppen for en stor og engageret indsats. Bestyrelsen vil arbejde for, at curriculum implementeres på alle lægestudier.

Den Danske Teoretiske Specialistuddannelse i Palliativ Medicin har netop åbnet for tilmelding til det tredje hold. Siden uddannelsen startede, er der kommet 27 nye godkendte fagområdespecialister til. Kæmpe stort tillykke til jer alle sammen.

Mange medlemmer af selskabet bidrager til uddannelsen, som kun kan fortsætte med at fungere med den høje kvalitet og faglighed takket være jeres indsats og engagement. Tak til alle jer, der bærer uddannelsen på jeres skuldre og en særlig tak til Dorte Høst for hendes indsats som kursusleder.

Internationalt arbejde

Kommissoriet for Nordic Network for Palliative Medicine blev endeligt godkendt i 2025 og netværket fik en flot lancering på EAPC konferencen i Helsinki. Det første faglige arrangement afholdes i marts. DSPaM repræsenteres i netværkets steering committee af Merete Paludan og Henrik Anker Nielsen. Tak for jeres engagement og indsats for at styrke samarbejdet om uddannelse, forskning og udvikling af palliativ indsats i Norden og for at være med til at gøre netværket til en realitet.

På europæisk niveau blev Professor Mette Asbjørn Neergaard udpeget af DSPaM via Lægeforeningen til *Multidisciplinary Joint Committee (MJC) for Palliative Care*, som blev etableret i 2025 under European Union of Medical Specialists (UEMS). UEMS har udvalg for alle eksisterende medicinske specialer i Europa og *MJC for Palliative Care* arbejder for at udvikle standarder og anbefalinger for uddannelse, træning og faglige kompetencer for speciallægeuddannelse i palliativ medicin. Mette repræsenterer dermed DSPaM i arbejdet med faglig udvikling af specialistuddannelse indenfor i palliativ medicin på europæisk niveau.

Udbredelse af kendskabet til palliation

DSPaM har i årets løb markeret sig aktivt i offentligheden. På Folkemødet i juni deltog jeg i en offentlig debat om livskvalitet og lindring for mennesker med uhelbredelig sygdom. Debatten udsprang af spørgsmål om aktiv dødshjælp, men gav mulighed for at fremhæve lindring, muligheder for forbedringer og behovet for en styrket indsats – jeg så nogle af jer i teltet, tusinde tak for jeres opbakning. Bestyrelsen og jeg har med flere debatindlæg og interviews, ønsket at styrke samtalen om og kendskabet til palliativ indsats samt sætte lys på behovet for prioritering af området.

Fælles indsats – fælles retning

Det har været et år fyldt med faglige drøftelser, udfordringer og nye samarbejder. Beretningen giver et indblik i nogle af årets centrale indsatser, men afspejler kun en del af den store arbejdsindsats, der er lagt i selskabet. Mange vigtige bidrag og initiativer bæres af medlemmer og udvalg hver dag, og alle fortjener en stor tak og anerkendelse.

Bestyrelsen i DSPaM arbejder aktivt for at omsætte visionerne i vores *Nationale Strategi for Lindring af patienter med livstruende sygdomme* til konkrete forbedringer – for patienter, pårørende og fagfolk. Strategien danner sammen med selskabets formål og værdigrundlag bestyrelsens pejlemærker for vores fælles retning.

Tak til bestyrelsen, udvalg og medlemmer for engagement, vedholdenhed og støtte.

Emma Helledie
Formand DSPaM